

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Valtteri Savela

Vastuullinen sijoitussuunnitelma

Vastuullisen sijoitussuunnitelman teko ja toteutus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalous

Opinnäytetyö

Marraskuu 2019

Tekijä(t) Otsikko	Valtteri Savela Vastuullinen sijoitussuunnitelma. Vastuullisen sijoitussuunnitelman teko ja toteutus
Sivumäärä Aika	30 sivua Marraskuu 2019
Tutkinto	Tradenomi
Tutkinto-ohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Rahoitus ja laskentatoimi
Ohjaaja(t)	
<p>Tämän työn tavoitteena oli luoda kuvitteellisen esimerkkisijoittajan lähtötiedoilla vastuullinen sijoitussuunnitelma ja suunnitelmaa vastaava sijoitussalkku käyttäen Nordnet AB:n tarjoamia sijoituspalveluita. Vastuullinen sijoittaminen on kasvava trendi sijoitusmaailmassa ja sen vaikutuksesta tuottoihin on saatu positiivista näyttöä. Vastuullisuus on saanut yritykset mukaan muutokseen ja myös sijoituspalveluiden tarjoajat kehittävät palveluitaan, jotta vastuullinen sijoittaminen on yhä helpompaa sijoittajalle.</p> <p>Opinnäytetyö on tutkimusmenetelmältään laadullinen- eli kvalitatiivinen tutkimus. Teoriaosuudella pyrittiin antamaan lukijalle perustietotaso sijoittamisesta ja vastuullisuudesta. Teoriassa käytiin läpi myös vastuullisuuden toteuttamis- ja mittaustapoja sijoittamisessa, kuten vastuullisuutta mittaava ESG-mittari. Lisäksi käytiin läpi sijoitusinstrumenteista osakkeet, rahastot ja ETF-rahastot. Tämän jälkeen teorian ja esimerkkisijoittajan lähtötietojen pohjalta tehtiin selvitys vastuullisen sijoitussuunnitelman tekemisestä. Empiirisessä osuudessa suunnitelman pohjalta tehtiin vastuullinen sijoitussalkku Nordnetissä.</p> <p>Vastuullisen sijoitussuunnitelman muodostaminen oli lähtökohtien selvittämistä ja tunnistamista sekä vastuullisten tavoitteiden asettamista. Lähtökohtien selvittyä täytyi löytää oikeat ja sopivimmat strategiat, jotka tukivat suunnitelman toteuttamista. Suunnitelmaan integroitiin vastuullisuus suosimalla korkean vastuullisuusratingin saaneita sijoitusinstrumentteja ja poissulkemalla aseiden kanssa toimivat yritykset. Sijoitussuunnitelma toteutettiin Nordnetissä, ja tuotteiden etsintään käytettiin Nordnetin tarjoamia työkaluja. Suunnitelman pohjalta valikoitui sijoitussalkun toteuttamiseen instrumenteiksi rahastot ja ETF-rahastot, koska kaupankäynti näillä tuotteilla oli mahdollista toteuttaa edullisesti ja samalla toteutui hyvä hajautus.</p>	
Avainsanat	sijoittaminen, sijoitussuunnitelma ja vastuullisuus

Author(s) Title	Valtteri Savela Responsible Investment Plan. Making and Executing a Responsible Investment Plan
Number of Pages Date	30 pages November 2019
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	
<p>The goal of this thesis was to create a responsible investment plan and investment portfolio by using Nordnet AB's services. Responsible investing is an increasing trend in investment scene and its impact to profits has shown positive results. Companies have taken the steps towards responsible actions and the investment service firms are developing their services, so that responsible investing is easier to an investor.</p> <p>This thesis was executed as a qualitative research. The theory part of this thesis aimed at telling the basic information about investing and responsibility. The theory also focused on how to implement and measure responsibility in investing for example by using an environmental, social and governmental indicator. In addition, the thesis includes theory about shares, funds and exchange traded funds. In addition to the theory this thesis consists the actual investment plan. Responsibility was included in the plan as one of the main factors. The plan was then used to compile an investment portfolio using Nordnet AB's services.</p> <p>The main tasks when making the responsible investment plan was to discover and recognise the starting points and then set out the responsibility goals. After recognising the starting points, the next step was to find the right strategies to support the plan. The plan was to integrate responsibility to the plan by favouring the investment instruments which had the highest responsibility rating scores and by ruling out companies which operate with guns or gun industry. Based on the plan, the instruments used in the portfolio were selected to be funds and exchange traded funds, because trading with these instruments was affordable and diversification was easy.</p>	
Keywords	Investing, investment plan and responsibility

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tavoite	1
1.2	Työn rajaus	1
1.3	Tutkimusmenetelmä	2
1.4	Työn rakenne	3
2	Sijoittaminen tuotto ja riski	3
2.1	Riskit	4
2.2	Tuotto	5
3	Sijoitusinstrumentit	6
3.1	Osake	7
4	Rahasto	7
4.1	ETF-rahasto	8
5	Sijoitussuunnitelma	8
5.1	Sijoitussuunnitelman rakenne	9
5.2	Vastuullisuus sijoitussuunnitelmassa	10
6	Sijoitusstrategiat	10
6.1	Osta ja pidä	10
6.2	Indeksisijoittaminen	11
6.3	Keskiarvostrategiat	11
6.4	Tekninen analyysi	11
6.5	Arvosijoittaminen	12
6.6	Osingon arvosijoittaminen	12
7	Vastuullisuus	12
7.1	Eettinen sijoittaminen	12
7.2	Vastuullinen sijoittaminen	13
8	Nordnet AB	16
8.1	Tilin avaaminen	16
8.2	Rahastojen valinta	17
8.3	ETF-rahastojen valinta	18

9	Vastuullisen sijoitussuunnitelman tekeminen	19
9.1	Lähtötilanne	19
9.2	Budjetti	19
9.3	Riskinsietokyky	20
9.4	Tavoite	20
9.5	Horisontti	20
9.6	Sijoitusstrategian valinta	21
9.7	Vastuullisen sijoitusstrategian valinta	21
10	Sijoitussalkku	21
10.1	Sijoitussalkku - rahastot	22
10.2	Sijoitussalkku - ETF-rahastot	23
10.3	Vastuullinen sijoitussalkku	23
11	Johtopäätökset	25
11.1	Teoriaosuus ja tiedonhankinta	25
11.2	Selvitys ja tulokset	26
11.3	Validiteetti ja reliabiliteetti	26
11.4	Jatkotutkimusaiheita	27
	Lähteet	28

1 Johdanto

Vastuullinen sijoittaminen valikoitui opinnäytetyön aiheeksi, koska se on kasvanut yhdeksi päätekijäksi sijoitusmaailmassa. Sen vaikutus näkyy selvästi sijoittajien ja myös yritysten toiminnassa. Lisäksi aihe herätti kiinnostukseni, koska olen opiskellut sijoittamista Metropolia ammattikorkeakoulussa ja olen myös alkanut itse sijoittamaan. Sijoittamisen opiskelu, vallitsevat trendit ja henkilökohtaiset arvoni ovat herättäneet kiinnostuksen vastuullisuudesta. Tämän vuoksi haluan käyttää vastuullisen sijoittamisen periaatteita omassa toiminnassani ja täten oppia ottamaan nämä periaatteet huomioon jo sijoitussuunnitelmaa tehdessä.

Vastuullisuus on kasvava trendi niin yritystoiminnassa kuin sijoittajienkin päätöksen teossa. Tämän vuoksi vastuullisuuden saavuttamiseen käytetään kasvavissa määrin enemmän resursseja. Vuosina 2016 – 2018 vastuullisesti sijoitetut varat kasvoivat jopa 34 prosenttia maailmassa (GSIA 2018, 8). Koen, että sijoittajalle voi olla hyödyllistä muovata omaa toimintaa ajankohtaisten trendien mukaisesti. Tämä on myös syy, miksi haluan tutustua ja käyttää vastuullisuutta omassa sijoitustoiminnassani.

1.1 Tavoite

Työn tavoitteena on selvittää mitä vastuullisen sijoitussuunnitelman laatiminen vaatii. Sijoitussuunnitelma tehdään soveltamalla teoriaa ja käyttäen esimerkki tapausta. Lisäksi perehdytään sijoittamisen perusteisiin kuten tuottoon ja riskeihin sekä sijoitusinstrumentteihin. Tavoitteena on myös syventyä vastuullisuuteen ja vastuulliseen sijoittamiseen.

Työssä tehtävä sijoitussuunnitelma tehdään esimerkksijoittajan lähtötiedoilla, jotka ovat kuvitteelliset mutta mahdollisimman realistiset. Esimerkksijoittaja voisi olla vasta valmistunut opiskelija, joka on juuri aloittanut työelämän. Empiirisessä osuudessa suunnitelman avulla tehdään vastuullinen sijoitussalkku

1.2 Työn rajaus

Opinnäytetyön sijoitussuunnitelmassa käytetään sijoitusinstrumenteista vain osakkeita, rahastoja ja ETF-rahastoja (exchange traded fund). Nämä instrumentit valikoituivat työ-

hön, koska ne ovat sopivimmat sijoitusinstrumentit työn esimerkkisijoittajan sijoitussuunnitelman toteuttamiseen. Työn ulkopuolelle instrumenteista jäävät muun muassa joukkovelkakirjalainat, valuutat (myös krypto), johdannaiset, hyödykkeet ja kiinteistöt. Edellä mainitut on jätetty myös viitekehysten ulkopuolelle, mutta niitä saattaa silti sisältyä rahastoihin.

Lisäksi rajausta tuo kauppapaikka, jossa sijoitussuunnitelma toteutetaan. Työssä käytetään sijoittamiseen Nordnet AB:n palveluita niiden helppokäyttöisyyden ja edullisuuden vuoksi. Nordnet on aloittelevalle sijoittajalle suotuisa paikka kartuttaa tietoa muun muassa erilaisten testien ja artikkeleiden avulla. Nordnet tarjoaa myös analysointivälineitä esimerkiksi tunnuslukujen ja kaavioiden muodossa. Nordnet on huomannut vastuullisen sijoittamisen kysynnän ja lisännyt työkaluja vastuullisten sijoitusten kartoittamiseen ja eri tekijöiden rajaukseen. Kuukausisäästäminen on yksi Nordnetin tarjoamista palveluista ja sen avulla sijoittamisen voi käytännössä automatisoida. Nordnetistä löytyy myös sosiaalinen sijoitusverkosto Shareville, jossa sijoittajat voivat keskustella keskenään, jakaa tietoa ja vertailla salkkujen sisältöjä ja niiden kehitystä.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Tämä opinnäytetyö on menetelmältään laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Opinnäytetyön tutkimusongelma on vastuullisen sijoitussuunnitelman tekeminen. Lisäksi työllä halutaan vastata kysymykseen, kuinka vastuullinen sijoitussuunnitelma tehdään ja toteutetaan.

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan, ymmärtämään ja kuvaamaan ilmiötä syvällisesti ilman määrällisiä- ja tilastollisia menetelmiä. Mikäli ilmiöstä ei löydy teorioita tai malleja käytetään usein laadullista tutkimusta pohjana niiden luomiseen. Teoreettiseen viitekehukseen kootaan jo löytyvää aineistoa, jonka pohjalta analysoidaan ja selvitetään ilmiötä. (Kananen 2017, 16-35.) Laadullinen tutkimus käy hyvin työhön koska valmista mallia vastuullisen sijoitussuunnitelman tekemiseen ei löydy.

Työn analyysiosuudessa selvitetään, miten teorian pohjalta muodostetaan vastuullinen sijoitussuunnitelma esimerkkisijoittajan tiedoilla ja lähtökohdilla. Työn empiirinen osuus on analyysin pohjalta tehty vastuullinen sijoitussalkku. Selvityksessä käydään läpi sijoitussuunnitelman tekemisen vaiheet ja se, kuinka vastuullisuus sisällytetään suunnitelmaan. Lopussa käydään läpi suunnitelman pohjalta muodostettu sijoitussalkku.

Opinnäytetyössä käytetään lähteinä arvostettuja ja luotettavia verkkolähteitä, kuten esimerkiksi pörssisäätiön oppaita ja Finsifin (Finland's Sustainable Investment Forum ry) linjauksia sekä kirjalähteitä, kuten esimerkiksi Hyskeen, Lönnrothin, Savilaakson ja Sieväsen 2017 ”Vastuullinen sijoittaminen”.

1.4 Työn rakenne

Työn teoriaosuudessa käydään läpi perusteet sijoittamisesta, sijoitussuunnitelman rakentamisesta ja vastuullisuudesta. Teorian tarkoitus on luoda pohjaa osaamiselle, jota sijoitussuunnitelman tekemiseen tarvitaan sekä perusteet vastuullisuudesta. Lisäksi käydään läpi vaiheittain sijoitussuunnitelman toimeenpanoa Nordnet AB:n sijoituslupustalla. Teorian pohjalta lukijalle voi jo muodostua mielikuva omasta sijoitustyypistä ja siihen sopivista sijoitusstrategioista, sekä omista vastuullisuuden arvoista.

Tämän jälkeen rakennetaan sijoitussuunnitelma, joka pohjautuu esimerkksisijoittajalle määritettyihin lähtötietoihin. Syntynyt sijoitussuunnitelma toteutetaan Nordnetissä. Lopussa pohditaan teoriaosuutta, tutkimusta ja tuloksia työn luotettavuuden, pätevyyden ja jatkotutkimuksen näkökulmasta.

2 Sijoittaminen tuotto ja riski

Sijoittamiselle on useita eri määritelmiä. Yleisin määritelmä on voiton tekeminen ostamalla, hallussa pitämällä tai myymällä sijoitusinstrumentteja. Joskus määrätietoinen säästäminen, esimerkiksi jonkin hyödykkeen ostamiseksi voidaan määrittellä sijoittamiseksi. Yhteinen piirre on kuitenkin tuotto. Sijoittamisella pyritään tekemään voittoa, joko kasvattamalla pääomaa tai vaikkapa elintasoja. (Pesonen 2014, 10.) Sijoitusinstrumentteja on lukemattomia, mutta yleisimpiä ovat osakkeet, rahastot, joukkovelkakirjat, talletukset, johdannaiset, kiinteistöt ja hyödykkeet. ETF:t (Exchange Traded Fund) ja kryptovaluutat ovat muihin instrumentteihin verrattuna uusia, mutta kasvattaneet suosioaan sijoittajien parissa. (Sijoitustieto 2018.)

Toinen sijoittamisen piirre on riski. Kaikki sijoittaminen sisältää vaihtelevissa määrin riskiä. Riskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että sijoitus ei tee tuottoa, tai jopa menettää arvoaan. Kryptovaluutat ovat instrumenteista riskisimpiä ja pankkitalletukset nähdään kaikista riskittömimpinä. Sijoittamisessa riski ja tuotto kulkevat käsikädessä, mitä suurempi riski sitä suurempi tuotto-odotus. (Salkunrakentaja 2019.)

2.1 Riskit

Riskillä tarkoitetaan sijoituksen arvonvaihtelua. Se kattaa arvonnousun ja -laskun. Riski ei ole siis aina negatiivinen asia. Käytetyin mittari riskin mittaamiseen on keskihajonta eli volatiliteetti. Se kertoo kuinka paljon sijoituksen arvo voi muuttua ylös tai alas. Volatiliteetti esitetään prosenttina, jos volatiliteetti on 10 prosenttia voidaan odottaa että vuoden sijoitusajalla sijoituksentuotto on jotakin -10 prosentin ja +10 prosentin väliltä. Toinen suosittu mittari on riskikorjattu tuotto eli Sharpen luku. Sharpen luku kertoo riskin määrän, jota on otettu tuoton saavuttamiseksi. Siinä jaetaan riskittömän tuoton ylittävä tuotto sijoituksen volatiliteetilla. Mitä suurempi Sharpen luku sitä paremmin sijoitus tekee tuottoa suhteessa riskiin. (Pörssisäätiö 2018.) Esimerkiksi osakesijoittamisessa riski on yrityksen arvonalentuminen, joka vaikuttaa osakkeen arvoon. Pahimmassa tapauksessa yritys voi mennä konkurssiin ja yrityksen arvo pudota nolnaan. Tässä tapauksessa osakkeen omistaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaisuudessaan. Aikaisempaan viitaten riski on myös, että osakkeen arvo nousee rajusti, mutta tässä tapauksessa riski on positiivinen asia.

Riski voidaan jakaa kahteen pää osa-alueeseen: markkinariskiin ja yritysriskiin. Markkinariskiksi kutsutaan markkinoiden yleisen laskun vaikutusta yrityksen osakkeen arvoon. Yritysriskissä yrityksen toimet vaikuttavat sen arvoon. Muita riskin muotoja ovat likviditeettiriski, jossa sijoituskohteen muuttaminen rahaksi eli myyminen vaikeutuu. Valuutariski on mahdollinen, kun sijoitetaan euroalueen ulkopuolelle eri valuutan omaaviin instrumentteihin. Jos kohteen valuutan kurssi euroa kohden heikkenee, niin sijoituksen arvo laskee saman verran. Korkoriskissä koron liikehdintä ja lainan liikkeelle laskijan maksukyky vaikuttavat riskiin. (Roine & Savikko & Virta 2015, 11-12.)

Riskiä ei voi kokonaan poistaa, mutta sitä voidaan pienentää hajauttamalla. Siinä pyritään pienentämään yhden instrumentin arvon lasku koko sijoitussalkun arvoon. Hajauttamisen keinoja on monia. Sijoitukset kannattaa hajauttaa eri omaisuuslajeihin esimerkiksi osakkeisiin, korkotuotteisiin ja kiinteistöön. Hajauttaminen kannattaa tehdä myös omaisuuslajin sisällä. Toisin sanoen koko sijoitettavan summan laittaminen kiinni yhden yrityksen osakkeisiin nostaa salkun riskiä, sillä tämän yhden osakkeen arvon laskiessa koko salkun arvo laskee saman verran. Eri osakkeita kannattaa olla vähintään 10, jolloin yhden osakkeen kurssivaihtelu ei vaikuta salkun arvoon yhtä paljon. Sijoitussalkku voi-

daan hajauttaa myös ajallisesti, jolloin ostetaan sijoitusinstrumenttia eri aikoina, esimerkiksi kuukauden välein. Tällä pyritään vaikuttamaan siihen, että instrumenttia ei tule ostettua pelkästään silloin kun hinta on korkea. Toimialahajautuksessa pyritään ostamaan esimerkiksi osakkeita eri toimialojen yrityksistä. Näin eliminoidaan kokonaista toimialaa koskevan markkinatilanteen vaikutus sijoitussalkussa. Maantieteellisessä hajauttamisessa ostetaan sijoitusinstrumentteja eri puolilta maailmaa. Näin voidaan pienentää esimerkiksi luonnonkatastrofien vaikutus sijoitukseen. (Hämäläinen 2014.)

2.2 Tuotto

Sijoitusinstrumentin arvonnousu sijoitusaikana ja sijoituksesta saadut rahavirrat esimerkiksi osinko ovat tuottoa. Eri instrumenteilla on erilaisia tuoton lähteitä, esimerkiksi kiinteistösjoittamisessa tuotto voi muodostua kiinteistön arvonnoususta ja vuokratuloista. (Kallunki & Martikainen & Niemelä 2011, 24.) Osinkotuotto on ominainen tuoton muoto osakkeille. Osingoksi kutsutaan yrityksen omistajille jaettua osuutta yrityksen voitosta. Osingon jakamisesta tai jakamatta jättämisestä ja sen suuruudesta päätetään yrityksen yhtiökokouksessa. Korkotuotto on korkoinstrumenteille kuten velkakirjoille tyypillinen tuoton muoto. Se muodostuu nimensä mukaan velkakirjalle maksettavasta korosta. Korkotuotteille on myös ominaista, että tuotto nousee kun markkinoiden korkotaso laskee. Tämä johtuu siitä, että velkakirjojen korko on yleensä kiinteä ja täten voi olla korkeampi kuin markkinoilla vallitseva korko. (Sijoittaja.fi b.)

Osakkeiden tuotto voidaan laskea HPR-kaavalla (Holding Period Return). Sen avulla saadaan selville, kuinka paljon osake on tuottanut sijoitusperiodin aikana. Alla näkyvässä HPR-kaavassa lisätään osinkoon myyntihinnan ja ostohinnan erotus. Tämä jaetaan ostohinnalla, jolloin saadaan tuotto prosenteissa. (Chen 2019.)

$$\text{Holding Period Return} = \frac{\text{Income} + (\text{End Of Period Value} - \text{Initial Value})}{\text{Initial Value}} \quad (1)$$

Sijoitusinstrumenttien riskiprofiilit ovat erilaiset mikä vaikuttaa myös niiden tuotto-odotuksiin. Tämän vuoksi sijoitusinstrumenttien tuotot eroavat toisistaan. Osakkeet ovat tuottaneet historiallisesti paremmin pitkällä aikavälillä kuin korko- tai rahamarkkinatuotteet. Lyhyemmällä aikavälillä tarkasteltuna osakkeiden tuottokehitys on ollut heilahtelevampaa ja kurssikäyrä tekee enemmän käänteitä kuin korkoinstrumenttien kohdalla, joiden tuottokehitys on tasaisempaan. Tämä on selkeää korrelointia instrumentin riskiin eli volatiliiteettiin. (Kallunki ym. 2011, 26-28.) Alla olevassa kuviossa 1. näkyy kuinka riski vaikuttaa sijoitusinstrumenttien tuotto-odotukseen. Kuviossa esitetään kuinka pienten- ja suurten yritysten osakkeiden, valtion velkakirjojen, yritysten joukkovelkakirjojen ja inflaatio on kehittynyt vuosina 1926—2015, kun alkusijoitus on yksi dollari. Tällä aikavälillä osakkeiden tuotto on peitonnut muiden sijoitusinstrumenttien tuotot selkeästi.

Stocks, Bonds, Bills, and Inflation 1926–2015

Kuvio 1. Stocks, Bonds, Bills and Inflation 1926-2015 (Morningstar 2018.)

3 Sijoitusinstrumentit

Sijoitusinstrumentteja on monia ja niillä on omat ominaiset piirteensä. Tässä luvussa käsitellään sijoitusinstrumentit johdannossa mainitun rajauksen mukaisesti. Luvussa käydään läpi osakkeet, rahastot ja jälkimarkkina kelpoiset rahasto-osuudet eli ETF:ät.

3.1 Osake

Tunnetuin sijoitusmuoto on osakesijoittaminen. Osakkeet ovat osuuksia yrityksestä ja laskemalla osakkeita liikkeelle yritys voi kerätä osakepääoma. Kertomalla osakkeen hinta osakkeiden määrällä saadaan selville yrityksen osakepääoma. Ostaessasi julkisenkaupankäynnin kohteeksi asetetun yrityksen osakkeen tulee sinusta yrityksen omistaja. Tämä oikeuttaa osallistumaan yrityksen päätöksentekoon esimerkiksi yhtiökokouksissa, lisäksi osakkeen omistaminen oikeuttaa omistajan osinkoon. Osakkeiden tuotto koostuu osakkeen arvon kehittymisestä ja osingoista. Osinko jaetaan yrityksen voitoista sen omistajille tasapuolisesti. Osingonjako tapahtuu muutamaa poikkeustapausta lukuun ottamatta kerran vuodessa keväällä. (Sijoitustieto 2018a.)

Osakkeet voidaan jakaa esimerkiksi kasvuosakkeisiin ja arvo-osakkeisiin. Kasvuosakkeilla tarkoitetaan kasvavien yritysten osakkeita, joiden tuoton odotetaan tulevan yrityksen arvon noususta. Nämä osakkeet voivat olla volatiileja eli niiden arvo voi heilahdella reilusti. Arvo-osakkeiden tuoton odotetaan tulevan yrityksen säännöllisistä osingoista ja tämän kaltaiset yritykset pitävät arvonsa paremmin markkinoiden heilahdellessa kuin kasvuyritykset. Pitkällä aikavälillä kasvuosakkeet ovat kuitenkin peitonneet kaikki muut sijoitusinstrumentit tuotollaan. Yritysten osuuksilla käydään kauppaa pörssissä tekemällä myynti- ja ostotoimeksiantoja. Kun ostohinta ja myyntihinta kohtaavat syntyy kauppa ja osake vaihtaa omistajaa. Kysyntä ja tarjonta määrittävät osakkeen hinnan. Markkinoiden informatiivisuus ja lainsäädäntö pitävät huolen, että osakkeiden hinta on realistinen. (Kallunki 2011, 101-103.)

4 Rahasto

Rahastot ovat valmiita sijoitussalkkuja, joiden osuuksia sijoittajat voivat ostaa. Rahaston ideana on kerätä sijoittajien varat yhteen ja sijoittaa ne useisiin sijoitusinstrumentteihin. Rahastot ovat suosittu sijoitusinstrumentti, koska ne tarjoavat valmiin hajautuksen ja ammattilaisen, joka hallinnoi rahastoa. On olemassa aktiivisia- ja passiivisia rahastoja. Niimensä mukaan aktiivista rahastoa hoidetaan aktiivisesti ja sen tavoite on voittaa indeksi, johon sitä verrataan. Passiivinen rahasto pyrkii taas seuraamaan vertailuindeksiään. (Sijoitustieto 2015 a.)

Eri sijoitusinstrumenteille löytyy runsaasti eri rahastoja, esimerkiksi osakerahastoja, kororahastoja ja myös näiden yhdistelmiä. Rahastoilla on sijoituspolitiikka, jonka mukaan

ne sijoittavat varat markkinoille. Sijoituspolitiikka käydään yleensä läpi rahastoesitteessä. Rahastot jaetaan myös tuotonjako mentaliteettinsa perusteella kasvuosuuksiin ja tuotto-osuuksiin. Kasvuosuus tarkoittaa sitä, että rahastosta saatavat rahavirrat sijoitetaan takaisin rahastoon. Tuotto-osuus maksaa nämä rahavirrat rahasto-osuuksien omistajille. (Puttonen & Repo 2011, 32.)

Valmiiksi hajautettu salkku ei kuitenkaan ole ilmaista. Rahastot perivät yleensä merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkioita. Palkkiot vaihtelevat, joten rahastojen vertailu on tärkeää. Aktiivisesti hoidetut rahastot perivät yleensä korkeampia palkkioita kuin passiiviset rahastot. Rahastot houkuttelevat uusia sijoittajia niiden helppokäyttöisyyden vuoksi. Ne eivät myöskään vaadi markkinoiden jatkuvaa seuraamista, koska rahaston hoitaja tekee sen sijoittajan puolesta. (Sijoitustieto 2015 a.)

4.1 ETF-rahasto

ETF-rahastot ovat passiivisia rahastoja, joiden tarkoitus on seurata vertailuindeksiä. Tämä mahdollistaa myös alhaiset palkkiot. ETF-rahastoissa ei ole yleensä merkintä- ja lunastuspalkkioita, mutta normaalit välittäjän kaupankäyntipalkkiot ja säilytyspalkkiot ovat yleisiä. (Sijoitustieto 2018 b.) ETF-rahastojen kustannukset ovat huomattavasti normaalia rahastoa alhaisemmat. Sijoittaja pääsee näkemään rahaston ajantasaisen sisällön eli mistä rahasto koostuu ja rahaston arvon. ETF-rahasto tarjoaa valmiin hajautuksen ja täten riski on pienempi kuin yksittäisellä osakkeella. Monipuolinen valikoima on myös tehnyt ETF-rahastoista suosituksen kohteen. Niiden avulla voi sijoittaa melkein mihin vaan. (Sijoittaja.fi c.)

ETF-rahastoilla käydään kauppaa samalla tavalla kuin osakkeilla. Myös niiden hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan. Nimi Exchange Traded Fund tarkoittaaakin pörssi kaupankohteena olevaa rahastoa. ETF-rahastot ovat saavuttaneet suuren suosion vasta viime vuosikymmenten aikana. Nykyään niiden kautta on mahdollista sijoittaa melkein mihin vain. ETF-rahastot sopivat niin suursijoittajalle, kuin kuukausisäästäjälle. (Puttonen ym. 2011, 166-171.)

5 Sijoitussuunnitelma

Sijoitussuunnitelma on sijoittajan työkalu, joka auttaa hahmottamaan sijoittajan tavoitteita, riskejä ja auttaa sijoittajaa ehkäisemään hätäköityjä päätöksiä. Sijoitussuunnitelma

on jokaiselle ihmiselle erilainen, koska siihen vaikuttaa esimerkiksi sijoittajan taloudellinen tilanne nyt ja myös tulevaisuudessa. Suunnitelman avulla sijoittaja saa selville, mitkä ovat hänelle sopivimmat sijoitustuotteet ja strategiat. Sijoitussuunnitelman kaava voisi olla seuraavanlainen: nykytilanne, budjetti, riskinsietokyky, tavoitteet ja horisontti (Nordnet a). Tämän lisäksi suunnitelmassa voidaan ottaa huomioon sijoittajan osaaminen ja ajankäyttö, sekä arvot (Sijoittaja.fi a).

5.1 Sijoitussuunnitelman rakenne

Taloudellisen tilanteen kartoituksella pyritään saamaan selville, jääkö normaalin elämisen jälkeen ylimääräisiä varoja, jotka voi sijoittaa ja jos jää, niin kuinka paljon. Lisäksi kartoitetaan jo kertynyt omaisuus ja velat. Tästä saadaan lähtötilanne, joka määrittää seuraavaa vaihetta. (Pörssisäätiö 2017.)

Budjetti perustuu taloudellisen tilanteen kartoitukseen. Siinä katsotaan, paljonko sijoittaja kykenee sijoittamaan joko kerralla tai kuukausittain (Nordnet a). Suunnitelman laajuus ja sisältö muuttuu sijoitettavan summan mukaisesti. Sijoitussumma voi karsia sijoittajan puolesta joitakin sijoitusvaihtoehtoja pois. Pienellä summalla ei välttämättä ole järkevää lähteä sijoittamaan tuotteisiin, jotka sisältävät esimerkiksi suuria merkintäkuluja. Kulut syövät helposti sijoittajan tuoton. (Repo ym. 2011, 19.)

Riskinsietokyky voidaan selvittää kysymällä, paljonko olen valmis menettämään sijoituksestani ilman, että se vaikuttaa jokapäiväiseen elämään. Tällä tavoin saadaan selville oma riskityyppi. Riskinsietokyky vaikuttaa siihen, minkälaisia sijoitustuotteita kannattaa ottaa sijoitussalkkuun. (Nordnet a.) Riskinsietokyky on yksi vaikeimmista asioista selvittää itsestään, mutta se paljastuu viimeistään kun sijoitussalkku alkaa oikeasti laskea ja näet miten toimit tilanteessa. (Repo ym. 2011, 23-24.)

Tavoitteen asettaminen helpottaa sijoittamista. Se auttaa välttämään hätiköityjen ostosten tekoa ja helpottaa sijoituspäätösten tekemistä. Tavoite voi olla esimerkiksi säästäminen eläkettä varten, jolloin sijoitusten kannattaa olla pitkäaikaisia. Tavoitteella on vaikutusta sijoitusstrategian valintaan. (Nordnet a.) Tavoite korreloi myös riskin kanssa. Jos tavoitteesi on vaurastua sijoittamisella nopeasti, tulee riskinsietokyvyn olla korkea.

Horisontilla tarkoitetaan tulevaisuuden näkymiä ja kuinka pitkäksi aikaa ollaan sijoittamassa. Tämä on tärkeää, koska jos sinulla on tulossa rahameno ensi vuonna, ei sinun kannata laittaa rahojasi kiinni kahden vuoden määräaikaiseen sijoitukseen. Horisontilla

pyritään siis kartoittamaan tulevaisuuden rahan tarve ja sijoitusaika. Sijoitukset jaetaan yleisesti pitkiin ja lyhyisiin sijoituksiin. Lyhyet ovat alle vuoden ja pitkät yli vuoden. (Nordnet a.) Meklareilla sijoitushorisontti voi olla muutama tunti ja eläkesijoittajalla kymmeniä vuosia (Repo ym. 2011, 21).

Sijoittajan tulee ottaa huomioon oma osaamisensa ja toimia sen rajoissa. Liian vaikeiden menetelmien käyttö ilman todellista ymmärrystä nostaa riskin määrää. Myös sijoittamiseen käytössä oleva aika kannattaa ottaa huomioon suunnitelmaa ja strategiaa valittaessa. Henkilön, jolla ei ole aikaa käytettävissä markkinoiden seuraamiseen tulisi valita passiivisia sijoituksia, jotka eivät vaadi markkinatietoisuutta. Vastakohtana on aktiiviset sijoitukset, jotka vaativat markkinatietoisuutta ja tilanteen seuraamista. (Sijoittaja.fi a.)

5.2 Vastuullisuus sijoitussuunnitelmassa

Omat arvot voivat rajoittaa tarjolla olevaa valikoimaa, joten ne kannattaa myös ottaa huomioon suunnitelmassa. Vastuullisuuden integrointi suunnitelmaan auttaa sijoittajaa pitämään vision näkyvissä ja tarpeen tullen auttaa muita ymmärtämään arvosi ja tavoitteet. Vastuullisuutta tulisi miettiä osana jokaista suunnitelman osa-aluetta sekä omana alueenaan. (Hyrskke ym. 2017, 161.)

6 Sijoitusstrategiat

Sijoitussuunnitelmasta saatujen tietojen perusteella valitaan sijoitusstrategia, jota toteutetaan. Sijoitusstrategia antaa perussäännöt sijoittamiselle. Yleisimmät sijoitusstrategiat ovat: osta ja pidä, indeksisijoittaminen, keskiarvostrategiat, tekninen analyysi, arvosijoittaminen ja osingon kasvusijoittaminen. (Nordnet a.)

6.1 Osta ja pidä

Osta ja pidä -strategiassa sijoitukset pidetään salkussa pitkään. Tämä strategia perustuu uskoon markkinoiden yleisestä kasvusta tarpeeksi pitkällä aikavälillä. Osta ja pidä sopii hyvin aloittavalle sijoittajalle, koska siinä ei murehdita, ostaako sijoituksia kalliilla vai halvalla. Lisäksi strategia sopii hyvin pitkäaikaiselle sijoittajalle, joka on valmis pitämään sijoituksensa jopa kymmeniä vuosia. (Nordnet a.) Strategiassa riskiä vähennetään hajuttamalla sekä toimialoittain että ajallisesti. Mikäli strategiaa käytetään kuukausisäästön yhteydessä, saadaan huonon ajoituksen tuoma riski eliminoitu kokonaan. Riskinä

kuitenkin on myös sijoittajan kärsivällisyyden koettelu markkinoiden heilahdellessa. Tämä vaatii sijoittajalta pitkää pinnaa ja kylmähermoisuutta. Tämän strategian kohdalla puhutaan myös sijoitusten ”unohtamisesta” salkkuun. (Sijoitustieto 2015 b.)

6.2 Indeksisijoittaminen

Indeksisijoittamisessa pyritään seuraamaan valitun indeksin tuottoa mahdollisimman tarkasti. Strategia ei pyri voittamaan markkinoiden tuottoa vaan pyrkii keskimääräiseen tuottoon. Tämä vaatii salkun laajaa hajauttamista. Tämä onnistuu parhaiten sijoittamalla ETF:iin tai indeksirahastoihin, joiden kulut ovat alhaiset. Indeksisijoittaminen tarjoaa hyvän hajautuksen. Se sopii sekä lyhyisiin ja pitkiin sijoitushorisontteihin. (Nordnet a.) Indeksisijoittamisen avulla voidaan poistaa salkusta yritysrisi (Sijoitustieto 2015 b.).

6.3 Keskiarvostrategiat

Hintakeskiarvostrategiassa eli Cost averaging -strategiassa halutaan varmistaa, että sijoituksia ostetaan keskiarvo hintaan. Strategia toteutetaan aikahajauttamalla, joka tekee strategiasta sopivan kuukausisäästäjälle. Aikahajautuksessa ostetaan sijoitusinstrumenttia tasaisin aikaväleihin samalla summalla. Tällä tavalla vältetään kalliilla ostamisen riski. Strategia sopii hyvin sijoittajalle, jolla ei ole aikaa seurata markkinoita. (Nordnet a.) Huono puoli tässä strategiassa on se, että sijoittaja ei pääse hyötymään hyvästä noususta, koska sijoitusta on luultavammin ostettu myös nousutrendin aikana. Arvokeskiarvostrategiassa eli Value averaging -strategiassa on muuten sama menetelmä, mutta ostoja tehdään enemmän silloin kun hinnan laskiessa ja vähemmän silloin kun hinta on noussut. (Erkkilä 2018.)

6.4 Tekninen analyysi

Tekninen analyysi sopii hyvin sekä aloittelevalle että kokeneelle sijoittajalle. Strategiassa käytetään työkaluja analyysin tekemiseksi. Tämä vaatii analyysimenetelmien ja työkalujen osaamista ja opiskelua. Yleisin tutkittava arvo on liukuva keskiarvo, jota verrataan esimerkiksi osakkeen arvoon. Menetelmän avulla pyritään löytää markkinapoikkeamia, joita hyödyntää tuoton muodossa. (Nordnet a.) Mikäli teknisen analyysin avulla löytää säännöllisen hintavirheen voi strategia tuottaa hyvin. Ongelmana strategiassa on, että samat analyysimenetelmät eivät välttämättä enää toimi parin vuoden päästä. (Sijoitustieto 2015 b.)

6.5 Arvosijoittaminen

Pitkäaikaiselle sijoittajalle sopii arvosijoittaminen. Arvosijoittaja pyrkii löytämään markkinoilta yrityksiä, joiden arvo on todellisuudessa korkeampi kuin markkinat antavat uskoa. Menetelmä vaatii kokemusta ja siksi sitä ei suositella aloittavalle sijoittajalle. (Nordnet a.) Arvosijoittaja käyttävät aliarvostettujen sijoitusten löytämiseen yrityksen taloudellisista raporteista saatavia tunnuslukuja. Markkinoiden ollessa tehokkaat aliarvostettujen sijoitusten löytäminen vaikeutuu. (Sijoitustieto 2015 b.)

6.6 Osingon arvosijoittaminen

Osingon arvosijoittamisessa sijoitetaan yrityksiin, jotka tunnetusti ja tasaisesti maksavat hyvää ja kasvavaa osinkoa. Toisin sanoen sijoitusten arvon odotetaan tulevan osinkovirroista arvon kasvun sijaan. Hyvää osinkoa maksavat yritykset ovat yleensä vakavaraisia, eivätkä ole yhtä volatiileja kuin kasvuyritykset. Osingon arvosijoittaminen on sijoitustyyliiltään pitkäaikaista sijoittamista ja vaatii hyvää hajautusta. (Nordnet a.)

7 Vastuullisuus

Vastuullisuus on ympäristön, hallinnollisten ja sosiaalisten tekijöiden huomioon ottamista päätöksen teossa (Finsif 2019). Vastuullisuuden merkitys sijoittamisessa ja yritysmaailmassa on kasvattanut merkitystään vuosien ajan. Nykyään koetaan, että sillä on myös positiivinen vaikutus tuottoon. Yritykset ja sijoittaja lähtevät yhä useammin mukaan seuraamaan vastuullisuuden trendiä.

7.1 Eettinen sijoittaminen

Eettinen sijoittaminen on vanhempi sijoitusstrategia kuin vastuullinen sijoittaminen. Sen juuret johtavat 1600-luvun orjateollisuuteen saakka. Suomeen eettinen sijoittaminen rantautui vuonna 1999, kun Suomen evankelisluterilainen kirkko teki itselleen eettisen sijoittamisen ohjeet. (Hyrskke ym. 2017, 17.)

Eettisessä sijoittamisessa sijoittajan omat arvot ja eettiset näkemykset määrittelevät, mitkä toimialat ja yritykset jätetään sijoittajan portfoliosta. Poiketen vastuullisesta sijoittamisesta, eettinen sijoittaja ei pidä sijoitustuottoja ykkösprioriteettina. Eettinen sijoittaja on hyväksynyt sen, että salkun tuotto jää pitkällä aikavälillä mahdollisesti pienemmäksi

kuin epäeettisen sijoittajan. Tämä johtuu ihmisten moraalikäsitteen eriävyyksistä, joka vaikeuttaa rajojen muodostamista. Kun joudutaan turvautumaan sijoitusvaihtoehtojen laajaan karsimiseen, kärsii salkun hajauttaminen, jolla on vaikutus pitkäaikaiseen tuottoon. Poissulkeminen on tärkein työkalu eettisessä sijoittamisessa. Siinä yksinkertaisesti jätetään portfolion ulkopuolelle yritykset ja toimialat, jotka eivät kohtaa eettisen sijoittajan arvojen kanssa. (Hyrskke ym. 2017, 11.)

7.2 Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullinen sijoittaminen on evoluutio eettisestä sijoittamisesta. Periaatteena on toteuttaa omia arvoja ja moraalisia tavoitteita karsimatta tuoton pienentymisestä tai riskin kasvusta. Syitä vastuulliseen sijoittamiseen on monia. Esimerkiksi halu edistää yhteiskunnalle hyväksi toimivia yrityksiä, imagon kehittäminen vastuullisemmaksi ja sillä haetaan oman toiminnan yhteiskunnallista hyväksyvyyttä. Vastuullisen sijoituskohteen arvioimisessa käytetään ESG-mittaria (Environmental, Social ja Governance), joka mittaa yrityksen vastuullisuutta. ESG-mittari englanninkielisen nimensä mukaisesti mittaa ympäristöasioiden, sosiaalisten toimien ja hallintotavan hoitamista yrityksessä. Mitä vastuullisemmin yritys toimii näiden osa-alueiden sisällä sitä korkeamman ESG-luvun yritys saa. Alla olevassa kuviossa 2 havainnollistetaan ESG osa-alueiden sisältämiä toimia ja keinoja vastuullisuuteen. Ensimmäisessä kolumnissa käsitellään ESG-tekijöitä liittyen ympäristöön. Toisessa kolumnissa sosiaaliset tekijät ja hallinnolliset tekijät esitellään kolmannessa kolumnissa. (Finsif 2019.)

E	S	G
Standardit ja sertifikaatit	Henkilöstöpolitiikka	Hallituksen riippumattomuus
Ympäristöohjelmat	Ihmisoikeudet	Hallituksen palkitseminen
Ilmastonmuutostyöskentely	Lasten oikeudet	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä
Energiatehokkuus	Työelämän oikeudet	Palkitsemisjärjestelmät
Luonnon monimuotoisuus	Tuotevastuu	Veronmaksu
Kiertotalous	Lähiyhteisön huomioiminen	Korruptio- ja lahjontavastainen toiminta

Kuvio 2. Mitä vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa? (Finsif 2019.)

Tunnettu ja arvostettu talouspalveluita tarjoava yritys Morningstar Inc. tarjoaa valmiita analyyseja kattavasti. Morningstar:lta löytyy sijoitusinstrumenttien ESG-luokituksia ja muitakin vastuullisuuden analyyseja. Esimerkiksi Nordnet AB käyttää Morningstarin analyyseja ja tunnuslukuja omilla sivuillaan. Yksi tunnuslukuista on vastuullisuusrating, joka on

ESG-luokitus vähennettynä mainehaitalla. Mainehaitalla tarkoitetaan tapahtumaan, joka on vaikuttanut negatiivisesti yrityksen maineeseen. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi ympäristövahingon aiheuttaminen. Nordnet on lisännyt palveluihin myös työkalun, jolla voi etsiä matalan hiiliriskin rahastoja. Palvelun tarjoaa Morningstar yhdessä kumppaninsa Sustainalyticin kanssa. (Nordnet blogi 2019.)

Vastuullista sijoittamista varten on eri lähestymistapoja ja menetelmiä. Poissulkeminen on myös vastuullisen sijoittamisen yksinkertaisin menetelmä ja toimii samalla tavalla kuin eettisessä sijoittamisessa. Yleisimmät toimialat ja tuotteet, jotka joutuvat tämän menetelmän uhreiksi ovat kiistanalaisten aseiden valmistajat ja välittäjät, tupakka- ja alkoholi-teollisuus. Kiistanalaisilla aseilla tarkoitetaan muun muassa miinoja ja kemiallisia aseita. Poissulkeminen tuo mukanaan haasteen. Sijoittajan tulee vetää raja siihen, milloin poissulkemisen kriteerit täyttyvät. Esimerkiksi komponenttien valmistajien kohdalla, joiden tuotetta voidaan käyttää muuhunkin, kuin aseisiin. (Hyrskke ym. 2017, 67-71.)

Suosiminen on menetelmä, joka voidaan nähdä poissulkemisen peilikuvana. Siinä pyritään valitsemaan toimialojen parhaimmat yritykset omaan salkkuun. Suosimisessa sijoittaja määrittää, millä tavoin hän analysoi yritysten vastuullisuutta, jonka mukaan yritykset järjestetään paremmuusjärjestykseen. Yritykset voidaan asettaa paremmuusjärjestykseen esimerkiksi toimialoittain ja valita kustakin toimialasta parhaimmat yritykset. Näin saadaan salkkuun hyvä hajautus eri toimialojen kesken. Yritysten analysointiin voidaan käyttää joko toimialakohtaisia kriteereitä tai samoja kriteereitä kaikkiin. (Hyrskke ym. 2017, 72-75.)

Temaattisessa sijoittamisessa suosimisen kohde valitaan keskittämällä analysointi yrityksen tuotteisiin. Salkkuun valitaan siis vastuullisia tuotteita ja palveluita tuottavia yrityksiä, esimerkiksi uusiutuvaa energiaa tuottavia yrityksiä. Ongelmana on se, että suurin osa suurista yrityksistä omaa suuren tuote- ja palveluvalikoiman ja vastuullisten tuotteiden lisäksi löytyy tuotteita, jotka eivät täytä vastuullisuuden kriteereitä. Temaattista sijoittamista käytettäessä ovat kohdeyritykset yleisimmin pieniä. (Hyrskke ym. 2017, 77.)

Aktiivista omistajuutta ja vaikuttamista käytetään yhtenä vastuullisen sijoittamisen lähestymistapana. Siinä pyritään käyttämään osakeomistajan oikeutta olla osana yrityksen päätöksentekoa esimerkiksi yhtiökokouksessa, jossa valitaan hallituksen jäsenet ajamaan omistajien asioita. Aktiivisessa omistajuudessa osakkeen omistaja pyrkii muutta-

maan yrityksen toimintatapoja vastuullisempaan ja tuottavampaan suuntaan. Suurin vaikutusvalta kuuluu yleensä suurille instituutionaalisille sijoittajille, mutta myös yksittäiset sijoittajat voivat kasvattaa vaikutusvaltaansa muodostamalla yhteenliittymiä muiden saman ajatustavan omaavien kanssa. (Hyrskke ym. 2017, 78-81.)

Integroidussa sijoittamisessa pyritään sisällyttämään vastuullisuuden tarkistelu osaksi normaalia yritysanalysointia. Integroidaan ja arvotetaan esimerkiksi yrityksen työntekijöiden tyytyväisyyttä ja ympäristövahinkoja osana sijoituspäätöstä tehdessä. (Hyrskke ym. 2017, 86-87.)

Vastuullinen sijoittaminen houkuttelee myös instituutionaalisia sijoittajia kolmen pääsyyn takia. Se nähdään riskienhallintamenetelmänä, jolla voi esimerkiksi vahvistaa yrityksen mainetta. Mahdollisuus vaikuttaa yrityksen vastuullisuuteen osallistumalla päätöksentekoon houkuttaa myös sijoittajia. Tärkeimpänä on vastuullisen sijoittamisen tuoma lisätuoton mahdollisuus. (Landau & Silvola 2019, 197-198.)

Vastuullisen sijoittamisen tuottavuutta on tutkittu monien tahojen toimesta. Vuonna 2015 Friede Busch ja Bassen analysoivat jopa yli kahta tuhatta tutkimusta liittyen vastuullisuuteen. He tulivat päätökseen, että vastuullisuudella on positiivinen vaikutus yrityksen taloudelliseen kehitykseen. (Landau & Silvola 2019, 205-206.) Nordea tutki vuonna 2018 S&P 500- indeksin sisältämien pörssiyritysten vastuullisuutta. Nordea käytti analysoinnissa MSCI (Morgan Stanley Capital International) tietokantaa, josta se vertaili yritysten ESG-luokkia. ESG-luokkien (AAA-CCC) tuottoja vertailtiin vuosien 2012 ja 2018 välillä. Parhaimman (AAA) ja huonoimman (CCC) luokituksen välillä oli jopa 35 prosentin ero taloudellisessa kehityksessä. Luokat määritellään prosessissa, jossa yrityksen vastuullisuuden mahdollisuudet ja riskit arvioidaan ja pisteytetään. Pisteet painoarvoitetaan ja lasketaan yhteen, mikä muodostaa yrityksen arvosanan 0-10 välille. Luokat: CCC 0.0-1.4, B 1.4-2.9, BB 2.9-4.3, BBB 4.3-5.7, A 5.7-7.1, AA 7.1-8.6 ja AAA 8.6-10.0. (FactSet & Nordea 2018, 2.)

ESG-luokka	Painoarvoitettu arvosana
AAA	8.6-10.0
AA	7.1-8.6
A	5.7-7.1
BBB	4.3-5.7
BB	2.9-4.3
B	1.4-2.9
CCC	0.0-1.4

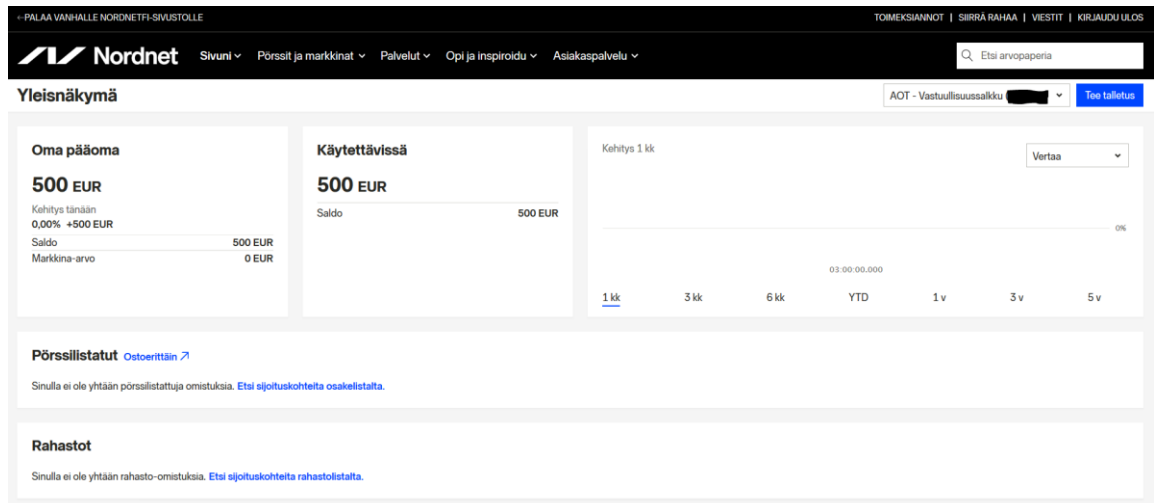
Taulukko 1. MSCI ESG-luokat (MSCI 2019.)

8 Nordnet AB

Nordnet AB on vuonna 1996 perustettu pohjoismaissa toimiva sijoituspalveluita tarjoava yritys. Nordnet tarjoaa sijoitus- ja pankkipalveluita asiakkailleen, joita oli vuonna 2018 pohjoismaissa yli 700 000 ja Suomessa yli 200 000. Palveluihin kuuluu muun muassa säästö-, laina-, eläkepalveluita. Nordnet tarjoaa myös reaaliaikaista tietoa sijoitustuotteista ja erilaisia työkaluja sijoittajan avuksi. (Nordnet b.)

8.1 Tilin avaaminen

Nordnetin tarjonnasta löytyy neljä eri tiliä: Arvo-osuustili eli rahasto- ja osakesalkku, Osakesäästötili (tulossa), lapselle säästäminen ja talletustili. Tällä hetkellä sijoittamiseen sopivin tili on Arvo-osuustili. Arvo-osuustilin avaaminen on ilmaista eikä tilillä ole kuukausittai palvelumaksuja. Listattujen arvopapereiden säilytys on maksutonta ja minimi palkkio osakekaupoista on alkaen kolme euroa. (Nordnet c.) Kuviossa 3. näkyy Arvo-osuutilin perusnäkö, kun tilille on tehty vain talletus, mutta ei toimeksiantoja.

Kuvio 3. Arvo-osuustili

8.2 Rahastojen valinta

Alla olevassa kuviossa 4. näkyy Nordnetin rahastolistaus, joka helpottaa rahastojen etsimistä. Rahastolistauksesta on mahdollista valita rahastotyyppi, maa/alue, kategoria, riskin ja jopa rahaston tarjoava yhtiö. Lisäksi listauksessa on vastuullisuuden työkalut kuten matalan hiiliriskin rajausta, joka rajaa kaikki rahastot, jotka eivät täytä matalan hiiliriskin vaatimuksia. Ei-toivotut omistukset -vetovalikosta on mahdollista rajata tuloksien ulkopuolelle rahastot, jotka ovat esimerkiksi tekemisissä aseiden kanssa. Listan antamat tulokset voi järjestää uudelleen paremmuusjärjestykseen klikkaamalla haun otsikoita. Tulokset voi järjestää esimerkiksi paremmuusjärjestykseen vastuullisuusratingin mukaan. Nordnet ei veloita rahastosijoittamisesta merkintä- tai lunastuspalkkioita ja minimimerkintä rahastoihin on 15 euroa (Nordnet d).

Rahastot

Etsi: Suositut rahastot
Nimi, ISIN
 Valitut rahastot Matala hiiliriski Indeksirahastot

Rahastotyyppi: Kaikki
Maa/alue: Kaikki
Kategoria: Kaikki
Rahastoyhtiö: Kaikki
Riski: Kaikki
Ei-toivotut omistukset: Valitut (2)

Hakutuloksia: 362 kpl | Tyhjennä hakuehdot

Rahasto	Kategoria	Kulut/v	Vastuullisuus	Riski
Osta Nordnet Superrahasto Suomi	Suomi osakkeet	0,00%	60 / 100	Korkea (6 / 7)
Osta UB HR Suomi A	Suomi osakkeet	1,54%	59 / 100	Keskim. (5 / 7)
Osta BNP Paribas Germany MIt-Fac Eq C C	Saksa suuret yhtiöt osakkeet	1,97%	59 / 100	Korkea (6 / 7)
Osta Elite Alfred Berg Suomi Fokus B	Suomi osakkeet	1,80%	59 / 100	Korkea (6 / 7)
Osta ODIN Finland C	Suomi osakkeet	2,00%	59 / 100	Keskim. (5 / 7)
Osta Nordnet Superfonden Danmark	Tanska osakkeet	0,00%	58 / 100	Keskim. (5 / 7)
Osta AS SICAV I European Eq A Acc EUR	Eurooppa suuret yhtiöt sekatyyliset osakkeet	1,69%	58 / 100	Keskim. (5 / 7)

Ei-toivotut omistukset

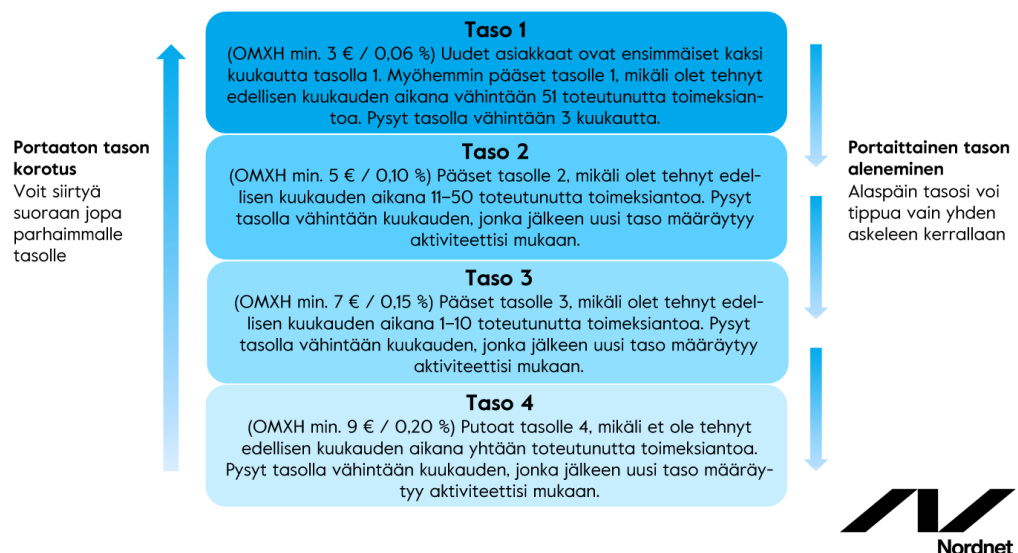
- Alkoholi
- Aseet
- Eläinkoheet
- GMO
- Hiilivoima
- Palmuöljy
- Pienaseet
- Pornografia
- Sotatoeollisuus
- Torjunta-aineet
- Tupakka
- Uihkapelit

Kuvio 4. Rahastolista (Nordnet e.)

8.3 ETF-rahastojen valinta

ETF-rahastojen etsimiseen löytyy lähes identtinen hakemisto, kuin rahastoilla. ETF-rahastot voi jaotella myös tuotonjaon perusteella kasvu- ja tuotto-osuuksiin (Nordnet f). ETF-rahastojen ostaminen rinnastetaan tavallisten osakkeiden ostoon ja niiden ostoista veloitetaan välittäjän hinnaston mukaiset välityspalkkiot. Alla olevasta kuviosta 5 näkyy Nordnetin käyttämän kaupankäynti tasojen määräytyminen. Tarkemmat ja maakohtaiset hinnastot löytyvät Nordnetin nettisivuilta.

Hintataso määräytyy aktiivisuutesi mukaan

Kuvio 5. Nordnet hintatasot (Nordnet g).

Nordnetin tarjoaman kuukausisäästämisen avulla on kuitenkin mahdollista välttää ETF-rahastojen merkintäkulut. Tämä vaatii Nordnetin kuukausisäästösopimuksen tekemisen, joka tekee toimeksiannot puolestasi kuun 5. päivänä. Nordnet on kuitenkin rajannut mitä ETF-rahastoja voi käyttää kuukausisijoittamisessa. (Nordnet h.)

9 Vastuullisen sijoitussuunnitelman tekeminen

Vastuullinen sijoitussuunnitelma tehdään esimerkksijoittajan lähtötiedoilla. Lähtötiedot ovat kuvitteelliset, mutta pyritty pitämään realistisina. Vastuullisen sijoitussuunnitelman muodostamisessa seurataan teoriaosuutta.

9.1 Lähtötilanne

Esimerkksijoittaja on 25-vuotias opiskelusta työelämään siirtynyt henkilö. Esimerkksijoittaja asuu kahden hengen taloudessa yhdessä työssäkäyvän puolisonsa kanssa. Talouden tulot kuukaudessa ovat 5200 euroa bruttona. Verojen ja muiden kulujen jälkeen nettotulot ovat noin 3700 euroa kuukaudessa. Elämisen kulut ja säästöt jaetaan taloudessa puoliksi. Velkaa taloudella on noin 20 000 euroa ja säästöjä noin 10 000 euroa. Kulujen jälkeen säästöön jää 1000 euroa kuukaudessa. Tämän lisäksi talous saa vuodessa kaksi suurempaa tuloerää, jotka ovat veronpalautukset ja työtehtävistä saatavat mahdolliset bonukset. Näiden tuloerien summat eivät ole kiinteitä ja muuttuvat vuosittain.

Esimerkksijoittajan osaaminen on kohtalainen, hän osaa tulkita tunnuslukuja sekä erilaisten tietojen vaikutuksia yritysten arvoihin ja tietää minkä tyylliset sijoitusinstrumentit ja yritykset sopivat minkäkin laisen sijoittamisen kohteeksi. Kokemusta sijoittamisesta esimerkksijoittajalla on vasta kaksi vuotta, joten hän on vielä aloittelija. Sijoittajana hän ei ole aktiivinen eikä seuraa päivittäin markkinoita. Tämän vuoksi hän suosii sijoittamisessa rahastoja.

Esimerkksijoittaja haluaa sijoittamisella edistää ympäristön ja talouden kestävästä kehitystä. Sijoittamisella vaikuttaminen vastuullisuuteen toimii hänelle motivaattorina, ei pelkästään eettisistä syistä vaan myös tutkimusten osoittamien hyvien tuottojen osalta. Vastuullisesta sijoittamisesta hänellä ei ole aikaisempaa kokemusta.

9.2 Budjetti

Puolison osuus säästöistä eli 500 euroa menee ASP- sekä säästötilille ja esimerkksijoittajan osuus eli 500 euroa käytetään sijoittamiseen. Veronpalautuksista ja bonuksista saadut varat laitetaan säästöön pahan päivän varalle. Budjetti sijoittamiseen on siis 500 euroa kuukaudessa eli 6000 euroa vuodessa. Tämä summa käytetään tässä työssä tehdyn vastuullisen sijoitussuunnitelman toteuttamiseen. Budjetti sopii paremmin ETF- ja

rahastosijoittamiseen kuin osakesijoittamiseen. Mitä pienempi sijoitussumma sitä suurempi on kaupankäyntikulujen prosentuaalinen osuus sijoitettavasta määrästä.

9.3 Riskinsietokyky

Esimerkkisijoittaja on keskiarvo sijoittajaa halukkaampi ottamaan riskiä. Ajatukset paremmista tuotoista houkuttelevat, mutta koska riski ja tuotto kulkevat käsikädessä, noin 50 prosentin pudotus sijoituksen arvosta on hänelle maksimi. Siinä kohtaan ajatukset siirtyvät jo hätäisempiin ratkaisuihin kuten sijoitusten myyntiin. Riskinsietokyvyn mukaan hän voi käyttää sijoituksissa myös riskisimpiä sijoitusinstrumentteja kuten osakkeita, mutta hyvin hajautettuna tai valmiiksi hajautetuissa osakerahastoissa. Olisi kuitenkin hyvä valita mukaan myös vähemmän volatiileja instrumentteja kuten korkorahastoja. Osakkeiden ja korkoinstrumenttien osuudet salkussa voisivat olla noin 75/25. Hetkellinen arvopudotus ei ole syy menettää yöunia, varsinkin kun kyse on pitkästä sijoitusaikavälistä. Vastuullisuus koetaan myös riskinhallitsemisessa alentavana toimijana, joten sen huomioon ottaminen sijoituksia valittaessa tuo helpotusta riskinsietokykyyn.

9.4 Tavoite

Tavoitteena on sijoittaa pitkäaikaisesti ja kasvattaa sijoitussalkun arvoa tasaisesti. Sijoitukset toimivat turvaverkkona kiperissä taloudellisissa tilanteissa. Niiden avulla voi rahoittaa elämistä eläkkeen aikana tai käyttää suurempiin investointeihin. Tarkoituksena on laittaa kuukausittain osa säästöistä sijoituksiin ja täten kasvattaa salkun arvoa. Myös sijoituksista saadut mahdolliset rahavirrat kuten osingot esimerkkisijoittaja sijoittaa takaisin salkkuun.

Tavoitteena on myös muodostaa salkusta vastuullinen ja pitää se koko sijoitushorisontin ajan vastuullisena. Esimerkkisijoittajalle on tärkeää, että sijoituskohteet omaavat hyvän ESG-luokituksen ja hän ei halua, että sijoituskohteet ovat tekemisissä aseiden kanssa.

9.5 Horisontti

Lähitulevaisuudessa ei näy merkittäviä rahallisia kuluja. Seuraava suuri investointi tulee olemaan asunto. Asuntoon säästäminen on otettu huomioon budjetissa ja jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, sen ei tulisi vaikuttaa sijoitussuunnitelman toteuttamiseen tai sijoitussalkkuun. Sijoitushorisontti on pitkä ja salkun likvidointi eli omistuksien myynti

tulee tapahtumaan vasta 40 vuoden päästä. Budjetin pysyessä samana on 40 vuoden päästä salkkuun sijoitettu 240 000 euroa pääomaa.

9.6 Sijoitusstrategian valinta

Pitkä sijoitushorisontti ja ajan käyttö markkinoiden seuraamiseen ohjaavat valitsemaan sijoitusstrategiaksi osta ja pidä -strategian. Esimerkkisijoittaja uskoo pitkän aikavälin markkinoiden tuottoon, jonka vuoksi hän voi jättää lyhyen välin tuloksen tarkkailun ja markkinoiden jatkuvan seulomisen vähemmälle. Keskiarvostrategia on myös sopiva strategia tässä tapauksessa. Se mahdollistaa kuukausittaisen säästämisen ja samalla hoituu myös aikahajautus.

Osta ja pidä -strategia tuo haasteita vastuullisuuden sisällyttämiseen sijoituksissa. Vaikka sijoitus olisi ostohetkellä vastuullinen voi sen status muuttua yhdessä päivässä. Esimerkiksi yrityksen tehdessä hallinnollisia muutoksia tai investointeja, voi yrityksen ESG-luokitus muuttua heikommaksi. Tämän vuoksi esimerkkisijoittaja käy sijoitukset läpi muutaman kerran vuodessa. Läpikäynnin avulla hän pystyy pitämään huolen, että sijoitussalkun sisältö vastaa suunnitelmaa.

9.7 Vastuullisen sijoitusstrategian valinta

Perinteisen sijoitusstrategian lisäksi on hyvä valita millä keinoin haluaa vastuullisuuden toteuttaa sijoittamisessa. Luvussa 6.2. käytiin läpi eri menetelmiä ja niiden ominaisuuksia. Esimerkkisijoittaja käyttää omassa sijoittamisessaan poissulkemista ja suosimista. Hän haluaa poissulkea sijoitussalkusta yritykset ja sijoitustuotteet, jotka linkittyvät aseisiin. Hän tulee suosimaan yrityksiä ja sijoitustuotteita, joiden vastuullisuuden luokitus on korkea.

10 Sijoitussalkku

Sijoitussuunnitelman laatimisen jälkeen on toteutuksen vuoro. Kuten johdannossa mainittiin, tämä sijoitussuunnitelma toteutetaan Nordnet AB:n tarjoamalla sijoituspalvelustalla. Nordnet valikoitui alustaksi sen helppokäyttöisyyden ja edullisuuden vuoksi. Lisäksi se tarjoaa monia analysointityökaluja eri tarpeisiin.

Kaikki lähtee tilin avaamisesta. Suunnitelman toteutukseen paras vaihtoehto tileistä on arvo-osuustili, jonka avaaminen on ilmaista. Tilin avauksen jälkeen tulee tilille tehdä tilisiirto. Tilisiirrot voi myös automatisoida, jolloin määritelty summa menee arvo-osuustilille kuukausittain valitulta tililtä.

10.1 Sijoitussalkku - rahastot

Tilin avauksen jälkeen voidaan aloittaa sijoitussuunnitelmaan sopivien sijoitusten haurkointi ja valitseminen. Esimerkkisijoittajan tapauksessa käytännöllisin työkalu on ei-toivotut omistukset, jonka avulla päästään rajaamaan tuloksien ulkopuolelle rahastot, jotka eivät täytä vaatimuksia. Esimerkkisijoittajan tapauksessa halutaan poissulkea yritykset, jotka ovat tekemisissä aseiden kanssa. Tämän jälkeen tulokset järjestetään paremmuusjärjestykseen vastuullisuusratingin mukaan.

Hakutuloksista parhaiten hakuheitoja vastasi Nordnet Superrahasto Suomi vastuullisuusratingilla 60/100. Kyseinen rahasto on täysin kuluton ja sijoittaa suomalaisiin osakkeisiin. Yhden rahasto-osuuden arvo on 166,34 euroa (14.10.2019), mutta minimimerkintä kuten aikaisemmin mainittiin, on 15 euroa eli ei ole pakollista ostaa kokonaista rahasto-osuutta. Nordnet Superrahasto Suomi sijoittaa 25 osakkeeseen, mikä tuo jo hyvän hajautuksen. (Nordnet i.)

Seuraavaksi etsittiin osakerahaston tasapainoksi korkorahastoa samoilla rajauksilla. Hakutulosten ykköseksi nousi Evli Investment Grade Yrityslaina B vastuullisuus ratingilla 56/100. Tämä rahasto sijoittaa eurooppalaisiin pitkiin eli yli vuoden mittaisiin yritysten joukkovelkakirjoihin. Vuosittainen palkkio on 0,75 prosenttia ja yhden rahasto-osuuden arvo on 213,67 euroa (14.10.2019). Rahastossa on 100 eri joukkovelkakirjaa eli hajautus on laaja. (Nordnet j.)

Rahastoiksi salkkuun valikoitui kaksi rahastoa. Osakkeisiin sijoittavat Nordnet Superrahasto Suomi ja korkorahasto Evli Investment Grade Yrityslaina B. Evli Investment Grade Yrityslaina B:n alhainen riski hillitsee salkun kokonaisvolatiliteettia. Superrahasto Suomi on riskisempi sijoitus, mutta hyvän hajautuksen ansiosta sen riski on kohtuullinen ja tuotto-odotus sen mukainen.

10.2 Sijoitussalkku - ETF-rahastot

ETF-rahastojen hausta poissuljettiin aseet ja pienaseet, jonka jälkeen tulokset järjestettiin vastuullisuusratingin mukaisesti paremmuusjärjestykseen. Koska salkkuun on jo valikoitunut sijoitustuotteita Suomesta ja Euroopasta lisättiin rajauksiin maa/alue -kohtaan USA & Pohjois-Amerikka, jotta saatiin maantieteellistä hajautusta salkkuun. Lisäksi tuontojako -kohtaan valittiin kasvuosuus koska suunnitelman mukaan haluttiin, että ETF-rahasto ei maksa osinkoja ulos vaan sijoittaa ne takaisin ETF-rahastoon

Hakutuloksissa ensimmäiseksi nousi iShares MSCI USA SRI UCITS ETF USD vastuullisuusratingilla 52/100. Kyseessä on yhdysvaltalaisiin osakkeisiin sijoittava rahasto, joka sisältää 150 eri osaketta. Rahaston vuosittaiset kulut ovat 0,30 prosenttia ja ETF-rahaston hinta on 7,155 euroa (15.10.2019). (Nordnet k.) Tämä ETF-rahasto löytyy myös kuukausisäästöstä. Toisin sanoen tähän ETF-rahastoon on myös mahdollista sijoittaa ilman merkintäkuluja. Ilman kuukausisäästöä toimenpidepalkkio on 15 euroa per toimeksianto.

Seuraavaksi poistettiin ETF-rahastolistauksesta hakuehdot maa/alue -kohdasta ja etsittiin listasta paras kehittyvien markkinoiden ETF-rahasto. Parhaimpana löytyi iShares MSCI EM SRI UCITS ETF USD vastuullisuusratingilla 53/100. ETF-rahasto sijoittaa osakkeisiin Aasiassa, Aasian kehittyvillä markkinoilla, Latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa. Juoksevat kulut ovat 0,35 prosenttia ja hinta 5,992 euroa (16.10.2019). MSCI EM SRI UCITS ETF USD sisältää 189 eri osaketta. Myös tämä rahasto löytyy kuukausisäästöstä. (Nordnet I.)

ETF-rahastoista salkkuun valikoitui rahastoyhtiö iSharesilta MSCI USA SRI UCITS ETF USD ja MSCI EM SRI UCITS ETF USD. Nämä tuovat sisällöllään enemmän kuin tarpeeksi hajautusta sekä USA:n että kehittyvien markkinoiden alueella. Alhaisten juoksevien kulujen lisäksi kuukausisäästämisen avulla näihin ETF-rahastoihin on mahdollista sijoittaa ilman lisäkuluja.

10.3 Vastuullinen sijoitussalkku

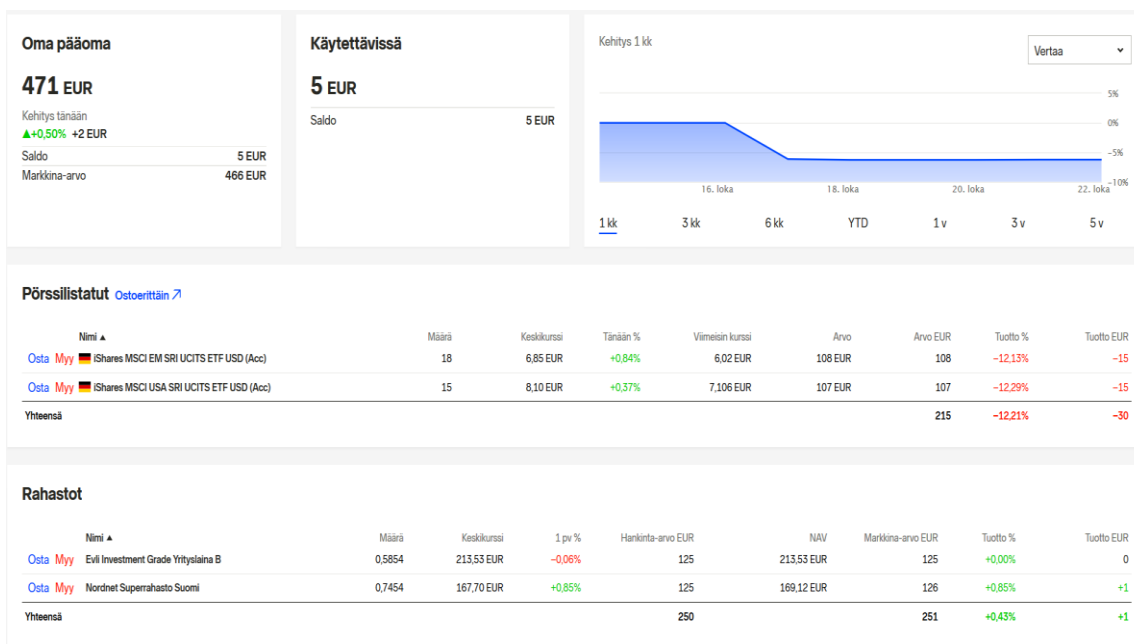
Suunnitelman mukaan salkkuun sijoitetaan kuukausittain 500 euroa, joka automatisoidaan tekemällä suoraveloitussopimus käyttötililtä arvo-osuustilille. Näin summa siirtyy määriteltynä päivänä käytettäväksi sijoitussalkkuun, josta ne jakautuvat kuukausisääs-

tösopimuksen mukaisesti valittuihin sijoitustuotteisiin. Sijoitussalkkuun valikoitui neljä sijoitusinstrumenttia, jotka eivät ole tekemisissä aseiden kanssa ja ovat omissa luokissaan parhaimmista vastuullisuusratingilla mitattuna. Vastuullisuusrating näillä sijoituksilla on 52 ja 60 välillä. Salkku koostuu yhdestä osakerahastosta, yhdestä korkorahastosta ja kahdesta ETF- rahastosta. Sijoitustuotteet ovat:

- Nordnet Superrahasto Suomi
- Evli Investment Grade Yrityslaina B
- iShares MSCI USA SRI UCITS ETF USD
- iShares MSCI EM SRI UCITS ETF USD

Yhteensä nämä sisältävät 364 osaketta ja 100 joukkovelkakirjaa. Salkun hajautus on laaja ja hajautus on myös maantieteellinen, koska instrumentit sijoittavat eri maanosiin ja markkinoihin. Tällä on myös positiivinen vaikutus salkun volatiliteettiin. Salkun instrumenteilla ei ole merkintäkuluja, mikäli hyödynnetään kuukausisäästö mahdollisuutta. Instrumenttien juoksevat kulut ovat 0 prosentin ja 0,75 prosentin välillä.

Seuraava vaihe on toimeksiantojen teko eli toisin sanoen edellä mainittujen sijoitusten ostaminen salkkuun. 500 euron sijoitussumma jaetaan tasan kaikkiin neljään sijoitustuotteeseen. Tässä työssä ei voitu käyttää kuukausisäästösopimusta, jonka avulla olisi voitu säästää merkintäkuuluissa. ETF-rahastojen kuukausisäästämisessä toimeksiannot tehdään aina kuun 5. päivä ja tämä ei aikataulun vuoksi ollut mahdollista. Kuten aikaisemmin mainittiin jatkossa kuukausisäästösopimuksen avulla Nordnet tekee toimeksiannot esimerkkisijoittajan puolesta. Alla olevassa kuviossa 6. näkyy miltä sijoitussalkku näyttää, kun toimeksiannot on tehty.

Kuvio 6. Vastuullinen sijoitussalkku

Jotta sijoitussalkku on suunnitelman mukainen, tulee sitä seurata ja tarpeen mukaan muokata. Myös sijoitussuunnitelma on jatkuva projekti, joka elää tilanteiden mukaan mutta turhaan sitä ei kannata muokata koska tavoitteen saavuttaminen saattaa vaikeutua. Sijoitussalkun seuranta tulisi tehdä kuukausittain esimerkiksi Nordnetin kännykkäsovelluksen avulla ja lisäämällä salkussa olevat sijoitustuotteet seurantalistoille, jolloin niiden tarkastelu on helpompaa. Suurempi seulonta tullaan tekemään vähintään kerran vuodessa, jolloin esimerkksisijoittaja käy läpi suunnitelman alusta asti ja muokkaa sitä, jos esimerkiksi tavoitteet tai arvot ovat muuttuneet.

11 Johtopäätökset

Tämä osuus sisältää pohdintaa teorian, selvityksen ja tuloksien näkökulmasta. Lisäksi arvioidaan työn onnistumista ja luotettavuutta. Lopussa pohditaan jatkotutkimusaiheita.

11.1 Teoriaosuus ja tiedonhankinta

Teoriaosuuden tavoitteena oli pohjustaa tutkimusosuutta ja antaa lukijalle käsitys, mitä vastuullisen sijoitussuunnitelman tekeminen ja toteuttaminen vaatii. Tämä toteutettiin työssä kertomalla perusteita sijoittamisesta, sijoitussuunnitelmasta prosessina, sijoitusstrategioista ja vastuullisuudesta.

Tiedonhankinta oli työn vaativin osa-alue. Luotettavien ja monipuolisten lähteiden löytäminen oli aikaa vievää. Työn lähteinä käytettiin pääosin verkkolähteitä ja tähän vaikutti muun muassa työn toteuttamiseen valittu sijoitusalue. Esimerkiksi sijoitustuotteiden etsintä tapahtui kokonaisuudessaan Nordnetin sivuilla. Vastuullisesta sijoittamisesta löytyi hyvin tietoa eri lähteistä, mutta vastuullisuuden integroimisesta sijoitussuunnitelmaan ei löytynyt paljoa lähteitä. Prosessina teorian kirjoittaminen oli haastavaa oman kirjallisen osaamiseni takia. Pysin merkkaamaan viitteet ja lähteet työhön työn edetessä. Tämän avulla lähteitä ei tarvinnut etsiä jälkeenkäin ja arvuutella mikä kuuluu mihinkään kohtaan. Koin, että ohjeistus työn tekoon ja muodollisuuksiin oli riittävä ja selkeä.

11.2 Selvitys ja tulokset

Selvityksessä muodostettiin sijoitussuunnitelma teorian ja esimerkisijoittajan lähtötietojen pohjalta. Selvityksen oli tarkoitus selvittää, mitä vastuullisen sijoitussuunnitelman tekeminen vaatii. Vastuullisuus onnistuttiin integroimaan suunnitelmaan hyvin. Suunnitelma tuki salkunrakentamista oikealla tavalla. Sijoitussuunnitelman tekeminen oli kokonaisuudessaan opettava ja mielenkiintoinen kokemus.

Selvityksen tuloksena saatiin vastuullinen sijoitussalkku, joka rakennettiin sijoitussuunnitelman pohjalta. Sijoitussalkun kaikki sijoitukset täyttävät suunnitelmassa määritetyt edellytykset eli tavoitteisiin päästiin. Sijoitussalkkua varten haarukoitiin kymmeniä sijoitustuotteita ja niiden sisältöjä, jotta salkkuun löytyi oikeanlaisia sijoituksia. Tässä prosessissa hankalaa oli löytää ETF-rahastot, jotka täyttivät asetetut vastuullisuuden tavoitteet ja jotka löytyivät myös Nordnetin tarjoamasta ETF-rahastojen kuukausisäästö listauksesta. Tämä oli tärkeää merkintäkulojen kannalta. Sijoitussumman takia olisi turha maksaa merkintäkulut kuukausittain. Lopulta etsintä tuotti tulosta ja sopivat ETF-rahastot löytyivät.

11.3 Validiteetti ja reliabiliteetti

Työn tavoitteena oli selvittää mitä vastuullisen sijoitussuunnitelman ja -salkun rakentaminen vaatii. Työssä tehtiin tavoitteiden mukainen sijoitussuunnitelma ja -salkku. Vastuullisuuden arviointiin salkussa käytettiin arvostetun analysointiin erikoistuvan yrityksen Morningstar Inc:n tuottamaa vastuullisuusratingia ja poissulkemisen toteuttamiseen salkussa käytettiin Nordnetin hakemistoissa olevaa ei-toivotut omistukset työkalua. Molemmat tahot ovat tunnettuja ja luotettavia omilla aloillaan. Työn tulos on toistettavissa Nordnet AB:n palveluissa. Opinnäytetyössä käytettyjen sijoitustuotteiden sisältö voi muuttua,

jolloin tuloksissa näytetty sijoitussalkku voi olla sisällöltään erilainen. Tutkimuksessa käytetyn esimerkkisijoittajan lähtötiedot on pyritty pitämään mahdollisimman realistisina, jotta tutkimuksesta saataisiin myös mahdollisimman realistinen.

11.4 Jatkotutkimusaiheita

Jatkotutkimusaiheena näkisin tässä työssä tehdyn sijoitussalkun seuraamisen, kehittämisen, kasvattamisen ja raportoinnin tuottavuuden kannalta. Myös vertailu samankaltaisten ei vastuullisten sijoitusten kanssa samalla aikavälillä olisi mielenkiintoinen jatkotutkimus. Tutkittavaa löytyy myös esimerkiksi aktiivisen omistajuuden menetelmän integroimisesta sijoittamiseen ja kuinka se vaikuttaa sijoitusten valintaan.

Lähteet

FactSet and Nordea 2018. ESG. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi9td_p9qPIAhWJpYsKHTgeBIAQFjAAegQIB-BAC&url=https%3A%2F%2Fnordeamarkets.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2018%2F09%2FESG_140918.pdf&usg=AOvVaw1fXpZkGXSNjTJGTUb6iVO. Luettu 17.10.2019.

Erkkilä, Jorma 2018. Yksinkertaisen tehokkaat sijoitusstrategiat: Cost averaging ja value averaging. <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/09/yksinkertaisen-tehokkaat-sijoitusstrategiat-cost-averaging-ja-value-averaging/>. Luettu 30.10.2019.

Finsif. Mitä vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa? <https://www.finsif.fi/mita-se-on/>. Luettu 5.5.2019.

GSIA 2018. 2018 Global Sustainable Investing Review. Global Sustainable Investment Alliance. http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2019/03/GSIR_Review2018.3.28.pdf. Luettu 17.10.2019.

Hyrskke, Anna & Lönnroth, Magdalena & Savilaakso, Antti & Sievänen, Riikka 2017. Vastuullinen sijoittaminen. Finanssi ja vakuutus kustannus Oy FINVA, Helsinki.

Hämäläinen, Karo 2014. Sijoittaminen – opas utelialle. Pörssisäätiö, Helsinki.

Chen, James 2019. Holding Period Return/Yield. <https://www.investopedia.com/terms/h/holdingperiodreturn-yield.asp>. Luettu 2.11.2019.

Kallunki, Juha-Pekka & Martikainen, Minna & Niemelä, Jaakko 2011. Ammattimainen sijoittaminen. Painos 7. Talentum. Helsinki.

Kananen, Jorma 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Jyväskylä.

Landau, Tiina & Silvola Hanna. 2019. Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin. Alma Talent Oy. Helsinki.

Morningstar 2018. 2018 Fundamentals for Investors. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwihmP3om8zIAhXN-yoKHcrNBgcQFjAAegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Fadvisor.morningstar.com%2FresourceDownload%3Ftype%3DpublicForms%26id%3D3f9dff3c-f085-47a1-98ba-0bc008df9f25&usg=AOvVaw3x4GTJu-7_REU4cCcmnK9I. Luettu 2.11.2019.

MSCI 2019. Introducing MSCI ESG Fund Ratings. <https://www.msci.com/esg-fund-ratings>. Luettu 28.10.2019.

Nordnet a. 3. Näin teet sijoitussuunnitelman. <https://www.nordnet.fi/tapahtumat/nordnet-koulu/etf-kurssi/kurssisisalto/nain-teet-sijoitussuunnitelman.html>. Luettu 11.6.2019.

Nordnet b. This is Nordnet. <https://nordnetab.com/about/nordnet-overview/>. Luettu 26.10.2019.

Nordnet c. Nordnet-tilit. <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/tilit>. Luettu 14.10.2019.

Nordnet d. Rahastot ja rahastosijoittaminen. <https://www.nordnet.fi/fi/markkina/rahastot>. Luettu 14.10.2019.

Nordnet e. Rahastot. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/rahastolistat>. Luettu 15.10.2019.

Nordnet f. ETF-rahastot ja ETF-sijoittaminen. <https://www.nordnet.fi/fi/markkina/etf#kk>. Luettu 15.10.2019.

Nordnet g. Nordnet hintatasot. <https://www.nordnet.fi/images/18.3c9bd96016af95dbcb23d287/1563441754396/nordnet-hintatasojen-maaraytminen.png>. Luettu 15.10.2019.

Nordnet h. ETF-pörssinoteeratut rahastot. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/etf-listat>. Luettu 15.10.2019

Nordnet i. Nordnet Superrahasto. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/rahastolistat/16801606-nordnet-superrahasto-suomi>. Luettu 14.10.2019.

Nordnet j. Evli Investment Grade Yrityslaina B. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/rahastolistat/16802402-evli-investment-grade>. Luettu 14.10.2019.

Nordnet k. iShares MSCI USA SRI UCITS ETF USD. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/etf-listat/16580446-i-shares-msci-usa>. Luettu 15.10.2019.

Nordnet l. iShares MSCI EM SRI UCITS ETF USD. <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/etf-listat/16580447-i-shares-msci-em>. Luettu 16.10.2019.

Nordnet blogi 2019. 5 uutta ominaisuutta Nordnetin palvelussa, jotka tekevät sijoittamisesta entistä helpompaa. <https://blogi.nordnet.fi/5-uutta-ominaisuutta-nordnetin-palvelussa-jotka-tekevät-sijoittamisesta-entista-helpompaa/>. Luettu 13.10.2019.

Pesonen Mika. 2017. Sijoituspokkari säästäjästä sijoittajaksi. Docendo Oy. Jyväskylä.

Pörssisäätiö 2017. Tee sijoitussuunnitelma. <http://www.porssisaa-tio.fi/blog/2017/03/14/tee-sijoitussuunnitelma/>. Luettu 11.6.2019.

Pörssisäätiö 2018. Mitä tunnusluvut kertovat? <http://www.porssisaa-tio.fi/blog/2018/08/10/mita-tunnusluvut-kertovat/>. Luettu 11.8.2019.

Salkunrakentaja 2019. Sijoittamisen ABC – peruseriaatteet ja kokeneiden sijoittajien vinkit. <https://www.salkunrakentaja.fi/sijoittaminen/>. Luettu 11.5.2019

Sijoittaja.fi a. Laadi oma sijoitussuunnitelma. <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/laadi-oma-sijoitussuunnitelma/>. Luettu 11.6.2019.

Sijoittaja.fi b. Mistä tuotto syntyy? <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mista-tuotto-syn-tyy/>. Luettu 11.8.2019.

Sijoittaja.fi c. Mikä on etf? <https://www.sijoittaja.fi/etf-sijoittaminen/mika-on-etf/>. Luettu 11.8.2019.

Sijoitustieto 2018a. Sijoituslajit – aloittelijan opas. <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/sijoituslajit-aloittelijan-opas>. Luettu 10.3.2019.

Sijoitustieto 2018b. ETF-rahastot. <https://www.sijoitustieto.fi/etf-rahastot>. Luettu 13.5.2019.

Sijoitustieto 2015 a. Rahastosijoittaminen. <https://www.sijoitustieto.fi/rahastosijoittaminen>. Luettu 13.5.2019.

Sijoitustieto 2015 b. Yleisimmät sijoitusstrategiat. <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/yleisimmat-sijoitusstrategiat>. Luettu 30.10.2019.

Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko & Jari Virta 2015. Sijoitus rahasto-opas. Pörssisäätiö. https://www.porssisaatio.fi/en/wp-content/uploads/2012/01/28002-sijoitusrahasto_opas_FI_lores.pdf. Luettu 17.10.2019.